

Du och jag

Svårt att stå vid sidan av. Bilderna på Agnes Stuber och hennes mamma är personliga och utlämnande. Ändå handlar de på något sätt om alla som varit i deras situation.

Text: Anna Fredriksson | Bild: Agnes Stuber | [Prenumerera](#) | Artikel i [SocialPolitik nr 3 2015](#)

Egentligen ville Agnes Stuber inte alls tänka på att söka in till någon utbildning. Hon hade fullt upp med oron för att hennes mamma Anna-Eva skulle dö i bröstcancer. Men temat för intagningsproven till Nordens Fotoskola 2012 var Du och jag. Att fotografera utifrån det temat hjälpte Agnes att hantera situationen och idag är hon väldigt glad över bilderna på sin mamma och deras relation under sjukdomen.

– De har hjälpt mig att bearbeta så att jag inte bara stängt in utan varit tvungen att prata om det jag känt. Jag har inte fotat mamma så mycket tidigare, men hon kan helt koppla bort kameran. Hon är också glad över bilderna nu.

Agnes mamma var 57 år när hon fick diagnosen. Hon hade varit på mammografi och en månad senare hörde sjukhuset av sig om att de hittat något. I december precis innan jul kom beskedet. Agnes minns hur hon grät. Det blev en tid med både sorg och lycka.

– Min systerdotter föddes på julafton. Då hade mamma inte berättat för min syster.

De är fyra syskon. Agnes har en äldre syster, en äldre bror och en lillebror. Alla reagerade olika. Hon och hennes lillebror bodde fortfarande hemma.

– Han hjälpte till och var praktisk så som jag hade velat vara. Han klarade av det bättre. Jag ville inte se, inte vara hemma.

Sjukvården tog inte initiativ till något anhörigsamtal. Agnes bad själv att få följa med och få information.

– Kanske fick jag en broschyr, jag minns inte, tror jag var med två gånger, sedan började behandlingen. Då ville jag inte följa med.

Att vara anhörig var svårt.

– Skulle jag vara ledsen och tycka synd om mig själv när mamma var så stark? Hon märkte att jag mådde dåligt. Efteråt har vi pratat, då var det så mycket känslor. Det var svårt.

Agnes upplevde sin mamma som otroligt stark. Trots att hon fick fler behandlingar som bröt ner henne.

– Hon mådde sämre och sämre fysiskt men blev inte deprimerad.

Efter ett tag sa läkarna att prognosen var bra. Då lättade det.

– Men det kan ändå gå åt helvete. Jag kan fortfarande vara rädd att det ska komma tillbaka. Ju mer tiden går desto mindre tänker jag så, men man slutar inte oroa sig. Man bara inte tänker på det hela tiden.

När föddes idén att ta bilder?

– På våren innan mamma skulle börja med cytostatika och jag skulle klippa hennes hår. Då hade jag sett temat för intagningsproven till Nordens fotoskola och tänkte att Du och jag, det var vi.

Bilderna visades offentligt första gången i Malmö. Ett galleri hade skickat ut en inbjudan om att få ställa ut som årets debutant. Agnes Stuber sökte med bilderna på sin mamma och bilder från ett annat projekt hon gjort under utbildningen, och blev utvald. På vernissagen var det många som kom fram och ville prata. Mamma Anna-Eva var med. En person började gråta.

– Det handlar inte bara om mig och mamma utan om alla som varit i vår situation. Det var kul att få visa bilderna, inte bara ha dem i datorn.

I våras tog Agnes examen från Nordens Fotoskola och frilansar nu som nyhetsfotograf. Samtidigt har hon ett projekt där hon fotograferar en kompis som har cancer.

– Hon kommer antagligen inte att överleva. I och med det här projektet har jag pratat ännu mer med mamma. Frågor jag aldrig ställde då som: Vad gör den här medicinen?

Just nu pågår planeringen för en utställning om bröstcancer som Agnes ska ha tillsammans med fyra andra fotografer.

Anna Fredriksson

anna.fredriksson[at]socialpolitik.com

Agnes stuber

Ålder: 26 år

Uppväxt: På Ingarö utanför Stockholm.

Kännetecken: En funderande person.

Utbildning: Reportagelinje på Tollare folkhögskola. Ville jobba kreativt som teaterregissör, med film, som journalist eller med foto. Examen från Nordens Fotoskola.

Tycker bäst om att fotografera: Gestaltande åt det dokumentära hållet. Vanliga människor med vanliga problem behöver uppmärksammas.

Då blir bilderna bra: När jag tycker ämnet är viktigt.

För ett bra porträtt krävs: Att få kontakt med personen. Om man verkligen vill lägga sin själ i bilden behövs tid.

Plan B: Att bli socialpedagog.

De närstående, märks de i rehabilitering efter cancer?

Gunnar Eckerdal vid Regionalt Cancercentrum Väst tycker att vården ska se på anhöriga ur ett patientperspektiv.

– Mitt mål är att skydda närstående eftersom det annars drabbar patienten. Men det är ingen altruistisk kärleksgärning att stötta anhöriga. Närståendestöd måste ses som en självklar del av god cancervård. När det gäller närstående barn måste den som ansvarar för vården av en förälder se till att barnet får det stöd det behöver. Därför har vi bestämt att alla cancerpatienter som har barn ska träffa kurator för att prata om barnets situation.